

Naslov — Address
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3389)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Število članov J. S. K. Jednote že presega 21.000. Ali jih bo konci tega leta 22.000? Do, če hočemo!

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1870. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

NO. 18 — ŠTEV. 18 CLEVELAND, O., WEDNESDAY, MAY 6TH 1931 — SREDA, 6. MAJA 1931

VOL. VII. — LETNIK VII.

DROBNE AMERIŠKO-SLOVENSKE VESTI

Miss Jeanette Perdan bo zaključila svojo pevsko turnejo v soboto 9. maja s koncertom v Chicagu v Č. S. P. S. dvorani na 1126 W. 18th St. Vsi njeni prijatelji in občudovalci upajo, da bo ta njen poslovilni koncert, po uspešno zaključenih dosedanjih koncertih, krona vseh, ter da jo bodo spremljali sami lepi spomini na njeni poti v Evropo, kamor se v kratkem boda v svrhu nadaljnih študij pevske umetnosti. Vsa društva J. S. K. Jednote v Chicagu so na nogah, da poskrbe za kar največjo udeležbo pri njene poslovilnem koncertu.

Slovenska šola S. N. Doma v Clevelandu bo zaključila šolsko leto v soboto 9. maja z lepo mladinsko prireditvijo. Pod vodstvom učiteljic Mrs. Antoniette Simčič in Mrs. Mary Ivanush bodo otroci prvi dve razredov Slovenske šole vprzeli na odru Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair Ave. zanimivi mladinski igri "Povodnjki mož" in "Domišljava Mica." Učenci višjih razredov bodo nastopili s pevskimi in glasbenimi točkami in z recitacijami. Kot vse dosedanje slišne prireditve Slovenske šole S. N. Doma bo nedvomno tudi ta v polni meri zadovoljila posetnike. Vsi, ki ljubijo našo mladino in ki se zanimajo kako napreduje v znanju slovenščine, bodo gotovo posetiti to prireditvo. Slovenska šola S. N. Doma je ena najvažnejših kulturnih ustanov, zato je vredna moralne in gmotne podpore vseh, ki ljubijo naš slovenski jezik.

GENERAL BUTLER, ki je bil nedavno cenzuriran od vojnega departmента, ker si je v nekem govoru nekoliko privoščil italijanskega diktatorja Mussolinija, je te dni zahteval, da se isti vojni department postavi za njegovo čast napravljemu diplomatu. Dantes Bellegarde, minister republike Haiti v Washingtonu, se je poročeval, da je general Butler dobil odlikovanje za svoječasno zavzetje forta Riviere na Haitiju, češ, da takega forta sploh ni tam. Na Butlerjevo zahtevo je vojni department takoj ugotovil, da tak fort eksistira na Haitiju. Bellegarde pa se je izrazil z izjavo, da je samo rekel, da njemu ni znano, če tak fort eksistira.

V COLUMBUSU, OHIO, je v starosti 57 let preminil E. E. Cook, vrhovni urednik ohijske skupine Scripps-Howard časopisa. Bil je časnikar 36 let.

TRETJI najbogatejši mož v Zedinjenih državah, George F. Baker, je umrl v New Yorku, star 91 let.

REPUBLIKANSKA vlada v Španiji je naznana, da se bo volitve za ustavodajno skupščino vršile meseca junija.

JUGOSLAVIJA je dobila od francoskih bankirjev 48 milijonov dolarjev posojila. Rumunija so malo prej posodili 40, Češkoslovaški pa 30 milijonov dolarjev.

SIAMSKA kraljeva dvojica, kralj Prajadhipok in kraljica Rambairbarni, sta nedavno posetila predsednika Hooverja v Washingtonu, nakar jima je predsednik posetil vrnil. Na večer istega dne se je vrnil dr. (Dalje na 6. strani)

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

DOBIVANJE POMOCI

MATERIN DAN se bo praznoval v nedeljo 10. maja po vseh Zedinjenih državah, pa tudi v mnogih deželah inozemstva.

CANADSKA VLADA je nazzanila, da bo zvišala carino na importirani premog iz Zedinjenih držav, ki bi bil označen z nižjo ceno, kot jo predpisuje kanadski trgovinski departement. V Kanado se pošteje vsako leto izmed onih, ki so danes v potrebi, so v boljših časih sami dajali za dobrdelne namene. Dobrodelenost je za vse in od vseh.

KAMAJ se človek v sili obrne za pomoč?

Ker ima takoreč vsaka občina svojo posebno odpomožno mašinerijo, je težko podati splošen opis načina, kako je upravljanja odpomožna akcija. Razmere v dolični občini, družinske razmere, državljanstvo, dolgotrivanje v občini in druge okoliščine prihajajo v poštev v tem problemu. Slediči primeri pa so precej tipični o tem, kaj se dela v poglavitnih mestih na podlagi odpomoži v krizi.

V mestu New York je neki centralni odbor potrosil približno osem milijonov dolarjev in sedaj išče novih prispevkov. Denar se vporablja, da se plačuje po \$5 na dan za tri dni dela na teden v mestnih parkih ali v nedobičkanosnih organizacijah. S tem odborom sodeluje nekoliko rednih odpomožnih ustanov, kot Charity Organization Society, Association for Improving the Condition of the Poor, Salvation Army, Y. M. C. A. in Y. W. C. A. Zastopniki nekoliko stotin takih organizacij tvorijo dobrodelni odbor (Welfare Council), ki si prizadeva ujediniti vse odpomožno delo. Kot clearing house za vse prošnje za odpomožo, ki prihajajo na to ali ono organizacijo, služi Social Service Exchange. Končno imajo v New Yorku kakih petdeset postaj za oddajanje hrane (bread lines, food stations in "hand-outs.")

V Chicagu je Governor's Commission on Unemployment and Relief nabrala sklad (Work Fund), katerega svrha je dobiti delo za nezaspolence. United Charities of Chicago, katera organizacija sodeluje z delavskimi unijami in drugimi organizacijami, je ustanovila širok mesta 18 podružnic in odpomognih postaj za silo.

Zadnjega leta je bilo ustanovljenih več sto zavetišč za vodne ptice, ki se izborno počutijo v goščavah divjega riža. Z zrnm istega se tudi hranijo in ga po potrebi pobirajo na dnu jezer. Orientalski riž uprava samo v tropskih in poltropičnih krajih, divji ameriški riž pa se udomači povsod, tudi v hladnih severnih krajih. Ko je enkrat zasejan, se sam propagira naprej. Seme divjega riža, ki se rabi za posetev, pa se ne sme posušiti, ker s tem zgubi kaljivost. Razpošiljati ga je mogoče torej le v mokrem manu, in ko dospe na mesto, ga je treba takoj posejati v plitvo jezera in močvirja.

MOČVIRSKO ŽITO

Nedavno so časopisi priobčili zopet žalostno tragedijo nezaposlenosti: Nezaposlena mati, ki je zaman poskušala spraviti bolnega otroka v bolnišnico, je v obupu odprla plin in storila samomor. Bila je preponosa, da bi se obrnila za pomoč ali vsaj za nasvet k sosedom ali da bi začrpila kako organizacijo za pomoč.

Take tragedije so nepotrebine in se dajo preprečiti. Ni nobena sramota, ako se kdo v takih kritičnih časih, karor so sedaj, obrne kam za pomoč. Mnogi izmed onih, ki so danes v potrebi, so v boljših časih sami dajali za divjih riž za njih severne brate. Iz zdrobjenega riža so znali Indijanci peči izboren kruh.

To divje žito ameriških močvirskih prerijs ima mnogo dobrih lastnosti, ki jih pogrešamo pri navadnih žitnih vrstah.

Vsled važnih vitaminov in mineralnih klorov, ki jih vsebuje, poleg tega pa tudi ker so jestivne iz tega žita napravljene zelo lahko prebabave, jih zdravniki predpisujejo mnogim bohnikom. Temu primerno je tudi to žito draga; stane namreč en dolar funt.

Poglavitni vzrok, da je to divje žito tako draga, je v tem, da se ga more pridobivati le na tisti primitivni način, kot so ga rabili Indijanci pred mnogimi stoletji. "Zanjica" je navadno priletala indijanska squaw v lahkom čolnu, z dvema palicama v rokah. Ko zavazi čolnič med divji riž, ga "zanjica" z eno palic primeren šop nagnje nad svojo košaro v čolnu, z udarcem druge palice pa otresne zrelo zrnje.

Rižna polja so močvirja in plitva jezer. Mlade rastline

poženjejo na dnu jezer spomladi takoj, ko se led stopi. Proti poletju ta plitva jezera navadno upadejo in rizevate rastline dosežejo površino.

V avgustu se divji riž že več čevljev nad vodo in začne napravljati zrnje. Dozori to divje žito v dveh ali treh tednih in takrat ga je treba hitro "omlatiti," sicer se osuže zrnje v vodo, kjer počaka pomladni, da vzkali.

Dosedaj še ni iznajdenega stroja, ki bi bil pripraven za "mlačev" divjega riža. Delo se opravlja po stoljetja starem načinu, zato je to žito primerne dragi.

Zadnjega leta je bilo ustanovljenih več sto zavetišč za vodne ptice, ki se izborno počutijo v goščavah divjega riža. Z zrnm istega se tudi hranijo in ga po potrebi pobirajo na dnu jezer. Orientalski riž uprava samo v tropskih in poltropičnih krajih, divji ameriški riž pa se udomači povsod, tudi v hladnih severnih krajih. Ko je enkrat zasejan, se sam propagira naprej. Seme divjega riža, ki se rabi za posetev, pa se ne sme posušiti, ker s tem zgubi kaljivost. Razpošiljati ga je mogoče torej le v mokrem manu, in ko dospe na mesto, ga je treba takoj posejati v plitvo jezera in močvirja.

—

Nova poraba gumija

V Franciji že delajo poskuse z gumijastimi obroči na koleh električnih železnic in vlakov. Najprej so jih rabili na lokomotivah in poznje tudi na jedilnih vozovih. Dosedanji poskusi so se tako dobro obnesli, da morda pridejo gumijasti obroči na kolesih v splošno rabo. Vozovi s takimi kolesi manj tresejo in povzročajo manj rotata, pa tudi tračnic ne obrajo.

(Dalje na 6. strani)

NAŠI PRIPROSTI ZNANI

Divji riž, znan tudi pod imenom kanadski riž, je domačo žito severoameriškega kontinenta. Po močvirskih prerijs od Velikih jezer do Rocky Mountains in do severne Kanade in Alasko valove vsako leto ogromni kompleksi divjega riža.

Divji riž je nudil zdravo hrano Indijancem severnih in srednjezapadnih krajev že mnoga stoletja pred prihodom belih naseljnikov. Kar je bila koruza za Indijance južnih krajev, to je bila divji riž za njih severne brate.

Iz zdrobjenega riža so znali Indijanci peči izboren kruh.

To divje žito ameriških močvirskih prerijs ima mnogo dobrih lastnosti, ki jih pogrešamo pri navadnih žitnih vrstah. Vsle v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplice, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini, avtomobilov so v tem opasni meščanom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki mnogih solnčnih žarkov povzročijo kožni rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljajo v poslednjem času bolj poučen. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. pr. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tob

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VOL. VII.

83

NO. 18

Gospodarsko trdna J. S. K. J.

Vsakemu podjetju, vsaki gospodarski ustanovi, ki hčete rasti in uspevati, je treba vsaj od časa do časa nekaj reklame. Taka reklama je potrebna, da je javnost obveščena o dobrih straneh ustanove, oziroma, da jih ne pozabi. Poselbno v tej deželi je stalna ali periodična reklama potrebnega, ker smo nekako navajeni, da danes pozabimo, kar smo videri ali slišali včeraj.

Naša J. S. K. Jednota se oglaša potom svojega glasila s članki, ki jih od časa do časa pišejo glavni odborniki, posamezni člani ali pa urednik sam. Prav tako važna, kot je ta reklama, je tudi ona, ki jo vrše lokalno posamezna društva, društveni uradniki in agilni člani. Ta reklama se vrši včasi indirektno potom različnih društvenih prireditev, včasi pa direktno s kampanjami in agitiranjem za nove člane.

Dokazano dejstvo je, da ima naša Jednota mnogo agilnih društva, ki porabijo vsako primočrno priliko za oglaševanje naše organizacije in svojega društva in za pridobivanje novih članov. Ti člani žrtvujejo mnogo svojega prostega časa in včasi tudi denarja v to plemenito svrhu. Pri tem je včasi treba mnogo govoriti in dokazovati, argumente pa podpreti z dejstvi, ki držijo. To ni vselej lahko, kajti agitator se ne more vselej in v gotovostjo spomniti dobrih točk in prednosti naše organizacije, s katerimi bi lahko izpodbil vse morebitne ugovore in izgovore prospektivnega kandidata. Zato ne bo odveč, če se tem potom opozori naše vnete društvene delavce in agitatorje na nekatere izrazito dobre lastnosti J. S. K. Jednote, ki jim bodo izborni služile pri njihovem agitatoričnem delu.

Ena teh odličnih lastnosti J. S. K. Jednote je njen ne-strankarsko stališče. Ona ne propagira nobene politične stranke in nobeni ne nasprutuje. Organizacija ni verska, pa tudi ne protiverska. Vsak njen član se lahko osebno udejstvuje v katerikoli politični stranki in katerikoli verski skupini, ali pa v nobeni. Jednota temu nikogar ne sili ali nagovarja, niti mu ne brani. Pravila pa zabranjujejo politično, versko ali protiversko aktivnost društva kot celot, da se s tem ne žali članov, ki so drugačnega mišljena in pre-pričanja. Razume se, da se tudi Jednota kot celota ne more in ne sme postaviti na stran kakšne politične, verske ali protiverske skupine. Isto velja za uradno glasilo J. S. K. Jednote, za katero plačujejo vsi člani s svojim asesmentom; bilo bi nepravično, da bi člani morali plačevati za list, ki bi blatal in zasmehoval njihovo prepričanje, pa bilo politično, versko ali pa protiversko. Glasilo Nova Doba skuša po najboljši možnosti do pičice zadostiti tej točki pravil.

Vsi člani, ki pošteno izvršujejo svoje obveznosti napram Jednoti, se smatrajo za dobre in enakovredne, brez ozira na to, če se kje politično ali versko udejstvujejo ali pa nikjer. Vse to udejstvovanje ali neudejstvovanje se smatra za njihovo privatno zadevo, zato pa mora ostati izven društva, izven Jednote in izven uradnega glasila.

Med dobre lastnosti J. S. K. Jednote, katere lahko pri agitaciji naglašamo, spada tudi pravo bratsko razpoloženje in harmonija, ki vlada med članstvom v splošnem. Tuintam seveda pride do kakšnega nesporazuma, toda ti slučaji so redki. Dalje je J. S. K. Jednota cenjena radi svoje točnosti in poštenosti v poslovanju. Stroškovni sklad Jednote se čuva, ker vsi uradniki skrbijo, da se ne napravlja več stroškov kot je neobhodno potrebno.

Vsi skladi, izjemno dvadolarškega bolniškega sklada, so v povoljnem stanju, dasi daje organizacija toliko ali več podpor kot katera druga te vrste. Sklad onemoglik sicer nekoliko peša, toda, tudi za istega se bo gotovo našla kakšna odpomoč, predno bi pretila nevarnost izčrpanja.

Poudarjati je tudi treba, da J. S. K. Jednota, klub splošnim neugodnim gospodarskim razmeram, ki objemajo ves civilizovani svet, povoljno napreduje finančno in raste po številu članstva. Vsakemu, ki se zanima, lahko povemo, da je v lanskem letu na številu članstva procentualno toliko ali več napredovala, kot katera druga slična organizacija.

Najmočnejši steber J. S. K. Jednote pa je njen smrtninski in rezervni sklad, ki jamči smrtnino vsakemu članu, oziroma njegovim dedičem. Asesment za ta sklad se pobiра po N. F. C. A. lestvici, kot to zahteva večina držav, v katerih ima Jednota svojo poslovnicu.

Poročilo zapriseženega aktuarja, ki je bilo priobčeno v zadnjem izdaji Nove Dobe pod naslovom "Valuation Report," dokazuje, da solventnost J. S. K. Jednote vedno raste. Koncem decembra leta 1926 je solventnost znašala 102,518%, leta 1927 že 103,195%, leta 1928 je narastla na 103,245%, leta 1929 na 103,395%, konci leta 1930 pa je prišla že na 104,570%. To dokazuje, da je solventnost J. S. K. Jednote znašala konci pretečenega leta nad štiri in pol procenta več, kot se po državnih postavah zahteva in smatra za varno finančno podlogo organizacije.

Solventnost organizacije izračuni aktuar na podlagi jednotinega premoženja in pa na podlagi obrestovanja na-

Ksaver Meško: MATI V BOLESTI

Dokaj let je že tega. Tih večer je bil, pravzaprav že noč, ko sem se prebudil. V sobi je bilo jasno — skoro kakor ob dnevu: bila je polna luna in skozi visoka nezadrtta okna je lila v sobo mesečina v mirljih, a velikih valovih. Zazdrob se mi je v prvem hipu, da greje izbo z mlačno toplo. Od okna pri mizi je padal lunin soj naravnost čez gornji del postelje. Ob zgrlavju je sedel nekdo in naslanjal glavo ob blazine malone tik moje glave.

Tiho in oprezzo sem se vzdignil malce ter se zagledal v obraz žene, ki jo je premagala utrujenost, da je sede za hip zadremala.

Moja mati je bila. A obraz se ji je izpremenil zelo od začetka moje bolezni: lica so bila obledala in izmučena, brada se ji je zastrnila, in v mesečini sem videl jasno, da ji prerezujejo čelo gube. Poprej jih nisem opazil nikdar.

Sloneč na roki sem zrl dolgo v shujšani obraz mamičin. Niti dihati se nisem upal prav, bojec se, da jo predramim in prestrašim... V duši pa mi je vstajala polagoma težka in bolestna misel: "Tvoja bolezen je črtala čelo materinemtu gube, v strahu in skrbi, da te izgubi, ji je ostarelo lice — —."

Šele zdaj sem se zavedal do dela, da sem bil bolan. Trudil sem se, da se domislim vse te bolezni, da preračunim, kako dolgo je trajala, koliko noči je prebedela mamica ob moji postelji.

A spominjal sem se le, kako sem legel nekoga popoldne.

V prihodnji noči mi je bilo zelo vroče in v glavi sem čutil pekoče bolegine. Dozdeva se mi, da sem prosil mamico, naj me nese od tod — kam sem hotel, ne pomnim več. Potem pa je legla na moje misli neprodirna noč...

In zdaj, ob tistem, jasnenem sečenem večeru sem se spet prebudil. — V glavi sem čutil še nekaj težkega, v ušesih mi je šumelo, oči so bile trudne, in vse telo me je bolelo, kakor bi bil padel z visoko na trdo zemljo.

Spoznal sem jasno, da sem bil na pragu med življnjem in večnostjo. A ta večer sem se zbulil k nočemu življenu, nov dan mi je zasijal ob tistem večeru.

In prvi obraz, ki ga glejam pred seboj po tem prelubnjenju, po ti vrtniti k življenu, je najdražji mi obraz.

In glej, govori mi jasno o večerih in nočeh, ki jih je prečula revica v boli in obupu ob moji postelji. Koliko zdihov se ji je izvilo iz srca, vse te dolge noči, koliko molitev je pošljala njena duša k nebuh v spravnih dar in v dragocenih od kupinah zame!

Koliko solza so potecile njene oči — od teh solz in od mnogih prečutih noči oslabile in izmučene so se sklenile zdaj — ob tem tihem večeru, ko sem odprl jaz svoje.

Tiho sem sklonil glavo nad njen roko, počivajoč na odeji. Poljubil sem jo žarko, iz očes mi je privrela solza ljubezni in hvaležnosti in je kanila na koščeno roko.

"Mamica!..."

Planila je pokoncu, kriknila je — a takoj se je zrušila spet na stol. Njene roke so se oklepile mojega vrata, pritisnila je obledale lice k mojemu in je zahitela na glas. Plakala sva skupno — solze veselja, hvaležnosti in ljubezni so bile to.

Upa in želi pa, da se mlačni rod ne sramuje svojih predni-

"POTA LJUBEZNI"

Začetkom meseca maja nas je naš ameriško-slovenski pesnik Ivan Zorman obdaril z najnovijim in izredno pestrim šopkom poezij, katere je nazval "Pota ljubezni." Knjižica je že po zunanjih oblikah tako čedna in okusna, da bo delala čast vsaki zbirki knjig. Izvirne lesoreze za knjigo je izgotobil umetnik Božidar Jakac, ki se bašte dni odpravlja nazaj v domovino.

"Naj sin s ponosom kaže na očeta, ki novi domovini je podaril jeklen značaj, mehko srce slovensko, in z delom pridnih in pošteni rok ji dvigal moč, bogastvo, srčo, slavo."

Toda pesnika včasi prime tud razigranost in se boji, da "se ne bi izdal, da je še otrok," kajti njegove misli so kot deca ciganska, ki "pojejo, vriskajo, rajajo, z zlatim se solnecem napajajo." V taki razigranosti je najbrž napisal pesmico "Kdaj?", v kateri malo zafrkne tiste, ki nas s svojim večnim svarjenjem hočejo oropati vseh lepot in prijetnosti življenja:

"Sem dvajset let dopolnil bil, me ta in oni je svariš: 'Ne stori tega mi nikar, premlad si, bilo bi ti v kvar.' Dopolnil sem jih štirideset, poslušam resen spet nasvet: 'Saj vendar veš, to zate ni, to le za mlajše je ljudi.'

A nikdo tega ne pove, kajda se to in omo sme. Rad zato dobro bi poznal, če nisem morda je prespal."

Pa bodi dovolj izčrpkov. Knjižice "Pota ljubezni" je izdano le omejeno število. Cena je \$1.50 izvod. Dobi se pri izdajatelju Mr. Ivanu Zormannu, 6820 Edna Ave., Cleveland, O., in pri zastopnikih. Vsak ameriški Slovenec, ki se zanima za te vrste štivo, moral bi imeti v svoji zbirki, že radi tega, ker je tipično naša. Knjiga nam kot v ogledalu kaže dušo in življenje ameriškega Slovenca. Vse, kar čutimo in slutimo, pa ne znamo izraziti, nam je povedal pesnik v lepi vezani besedi. Rojaki onstran oceanata je morda ne bodo povsem razumeli, ker si enostavno ne morejo pravilno predstaviti naših razmer. Nam pa je lahko umljiva, saj se v nji izraža naša vera, upanje in ljubezen, naše slutnje in tožbe in naš optimizem.

Pesnitve "Amerikanci," "Nasveti večer," "Pesem naših dñ," "Pismo očetu" in "Pomladne misli" se mi zdijo kot "Duma" ameriškega slovenskega poeta. Župančičeve "Duma" sem večstokrat prečital v vselej sem našel nove lepote njeni. Nekaj podobnega pričakujem tudi od gori navedenih Zormanovih pesnitev. Zato tudi vam, prijatelji širom naše nove domovine, toplo priporočam "Pota ljubezni."

— A. J. T.

kov, ampak da pri vsaki prizerni priliki pove svoji domovini Ameriki, da ji je tudi slovenski priseljenc pomagal k duševnemu in materialnemu bogastvu:

"Naj sin s ponosom kaže na očeta, ki novi domovini je podaril jeklen značaj, mehko srce slovensko, in z delom pridnih in pošteni rok ji dvigal moč, bogastvo, srčo, slavo."

Toda pesnika včasi prime tud razigranost in se boji, da "se ne bi izdal, da je še otrok," kajti njegove misli so kot deca ciganska, ki "pojejo, vriskajo, rajajo, z zlatim se solnecem napajajo." V taki razigranosti je najbrž napisal pesmico "Kdaj?", v kateri malo zafrkne tiste, ki nas s svojim večnim svarjenjem hočejo oropati vseh lepot in prijetnosti življenja:

"Sem dvajset let dopolnil bil, me ta in oni je svariš: 'Ne stori tega mi nikar, premlad si, bilo bi ti v kvar.'

Dopolnil sem jih štirideset, poslušam resen spet nasvet: 'Saj vendar veš, to zate ni, to le za mlajše je ljudi.'

A nikdo tega ne pove, kajda se to in omo sme. Rad zato dobro bi poznal, če nisem morda je prespal."

Pa bodi dovolj izčrpkov. Knjižice "Pota ljubezni" je izdano le omejeno število. Cena je \$1.50 izvod. Dobi se pri izdajatelju Mr. Ivanu Zormannu, 6820 Edna Ave., Cleveland, O., in pri zastopnikih. Vsak ameriški Slovenec, ki se zanima za te vrste štivo, moral bi imeti v svoji zbirki, že radi tega, ker je tipično naša. Knjiga nam kot v ogledalu kaže dušo in življenje ameriškega Slovenca. Vse, kar čutimo in slutimo, pa ne znamo izraziti, nam je povedal pesnik v lepi vezani besedi. Rojaki onstran oceanata je morda ne bodo povsem razumeli, ker si enostavno ne morejo pravilno predstaviti naših razmer. Nam pa je lahko umljiva, saj se v nji izraža naša vera, upanje in ljubezen, naše slutnje in tožbe in naš optimizem.

Pesnitve "Amerikanci," "Nasveti večer," "Pesem naših dñ," "Pismo očetu" in "Pomladne misli" se mi zdijo kot "Duma" ameriškega slovenskega poeta. Župančičeve "Duma" sem večstokrat prečital v vselej sem našel nove lepote njeni. Nekaj podobnega pričakujem tudi od gori navedenih Zormanovih pesnitev. Zato tudi vam, prijatelji širom naše nove domovine, toplo priporočam "Pota ljubezni."

— A. J. T.

Bivša in bodoča društva

Ako primerjamo naše društveno življenje nekdaj, ob početku istega, in sedaj, vidimo precej veliko spremembo v več ozirih. Tako je bilo nekdaj, da je bila uniforma članov, društvena zastava in celo regalija ravno tako važna zadeva kot bolniška podpora. In parad! Spredaj vihajoča zastava, godba in zelo ponosni maršal s sabljo v roki na iskrem konju, držec se po koncu in vladajoči kot armadni častnik v nekdanji avstrijski armadi. Hrdni polni ljudi, ki so nas radovedno gledali, ko smo posnošno in po koncu in kolikor smo mogli po vojaško po "taktih" godbe korakali. Po paradi se je seveda ponavadi šlo poživit trudne noge v raznimi tekočimi zdravilih. "Then were the times!" Iz zapisnikov pionirskega društva vidimo nadalje, da je bilo takrat mesto predsednika pri društvu zelo častno mesto in zavidiljivo. Bil je nekaj več kot drugi člani, ker med tem, ko so se drugi člani imeli za sobre, se je moral njega nagovarjati z "gospod predsednik." Marsikateri "capak" je šel iz zepa za pijačo ob volitvah znamenom, da se pričopi obrazem arhiv. Tam bodo od starejših porumenci listi papirja pričali o našem sedanjem naporu priti do viška kulture in pozivati za nekaj vzdvišena bitja, pred katerimi se je imelo uradnike.

Manj vsemogočih in nemogočih principov in več dolžnosti in seveda tudi miru. Več bo tudi tolerance, in o prepirih, ki j

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought.

CHANGING WORLD

A change in the business world is hard to realize. Men accustomed to making huge profits over a period of years fall into a rut of prosperity that even the memorable stock crash of 1929 fails to shake their confidence. The primary consideration is increased production per working capita, increased efficiency of the entire plant, and increased profits for each dollar invested.

During and after the World War the need for machinery, food to feed the army, and hospital supplies were the three major considerations. Men that could not qualify to serve in the army were drafted to provide for the army. Manufacturing plants were running 24 hours of the day, and youth, even at the early age of 15 and 16 years assumed tasks of matured men. Attractive wages lured many a youngster from the classroom and injected into him a sense of independence, so eagerly sought by boys once they have reached the age of puberty. And youth continued to be attracted to the industrial world.

But let us look at the present situation. The world is literally saturated with machinery, the huge war profits are in the hands of the few, while the poor unfortunate working youth has matured well beyond the years. He becomes listless and indifferent, as all ambition to forge ahead has been extinguished by a too zealous effort, at a time when he should have been absorbing education and broadening his mind. His perspective of life is "to take it easy, and get away with as much as possible."

A gradual change has been taking place ever since the World War. Men were displaced from their jobs at a small pace both by the improvement of labor-saving machinery and by the decreased demand for finished products. Every year a few more thousand men found themselves out of a job. Gradually the army of unemployed began to assume alarming proportions until finally the present unemployment crisis was reached. The majority of people were of the firm opinion that nothing could shake prosperity enjoyed in this country until the present thunderbolt struck them. And the few fortunate individuals still employed regularly are as hard to convince of the present "hard times" as were the people back in 1918, when war production was at its peak.

It is the unforeseen change that us mortals must be prepared for. The future is not so far distant as many would have us believe. An enterprise may be sitting on top of the world today and tumble into the abyss of oblivion tomorrow, for mere lack of foresight. Unpreparedness must be continually guarded against.

What holds good for the business world also holds good for our fraternal benefit organizations. Our SSCU is prospering in the sense of increased membership and increased reserve fund. We are 104,570 per cent solvent, which means that we have more money in reserve than need be to pay off all just debts in the form of sick and death benefits.

But we must be prepared for the future. Continued prosperity in our Union now rests upon the shoulders of our youth, for the future is not so far distant when they will shoulder the responsibility, so nobly performed by our senior members. The youth of our SSCU must smoothen the rough spots of inexperience and educate themselves in the work of our Union. One of the best means of reaching this end is to attend regularly the monthly meetings, get acquainted with the local lodge work, and take an active part in all its undertakings.

Indians Hold Hike

Origin of Mother's Day
Mother's Day originated in Philadelphia, we understand, where it is still celebrated with fervor and devotion. The celebration of the day in esteem of motherhood came about through the efforts of Miss Anna Jarvis, whose mother died in 1906. On Sunday, May 7, 1907, she told a friend, whom she had invited to observe with her the anniversary of her mother's death, that she wished to dedicate a day of the year to all mothers. Before May, 1908, came around many other persons were interested, and organizations were formed to observe the second Sunday in May as Mother's Day.

From that time it has steadily increased in acceptance among the American people until today it is observed on a national scale, a proclamation of the president usually asking that the second Sunday of May be set aside for the observance of Mother's Day.

F. J. Kress, Chairman,
SSCU National Athletic Board

FELINE'S VISION
It is not true, as commonly supposed, that cats can see better at night than during the day. Cats can see better than human beings when it is partly dark, as at dusk, because their eyes are sensitive to the ultra-violet rays of the spectrum and the pupils are capable of great expansion, thus admitting all the light available. In other words, their eyes are so constructed that they can take advantage of all the light there is. But no animal or bird can see better in the dark than in the light.

Leo W. Moore, Sec'y.

—
"Mc"

"Mc" and "Mac" are old Gaelic for son or son of. "McDonald" and "MacDonald" literally mean the son of Donald.

COMMENTATOR

ORGANIZED CRIME

Chicago with its gangland warfare ceases to impress the average individual with as much importance as it did some five years ago. So many crooked deals have escaped punishment that the regime of rotten politics is taken for granted. In the recent disclosure the Chicago grand jury found a certain police captain had deposited \$100,000 in one year, considerably in excess of his annual salary. Other large cities have emulated Chicago with various degrees of success. One notable exception is Milwaukee.

In the Dec. 13, 1930, issue of Collier's a very interesting article appeared under the title of "Gunmen Dodge This City," by William G. Shepherd. It dwells on Milwaukee in particular and how the crime wave has been eliminated. For one thing, the police chief of this Simon-pure town is appointed by the mayor, but cannot be removed by him. "The chief of police picks his own policemen from young men secured by official advertising. He is practically the hire-and-fire boss of the department. And Milwaukee has had but two chiefs of police in 46 years."

"No grand jury handles the cases of prisoners. The county attorney cannot set trials or even put them off entirely, as is the practice in some communities. The judge sets trials and tells the county attorney when to appear in a criminal case. An arrested man in Milwaukee is up against quick freedom or quick imprisonment."

"Don't give cliques or gangs a chance to get organized." That is the motto of Milwaukee. When a number of gambling machines appear in the city the police permit their operation. It isn't long before well-dressed loungers are spotted in lobbies of hotels. These loungers live on the money that comes from the gambling devices. Both the loungers and devices are left alone for a while. Then all of a sudden both are nabbed, fined or imprisoned, and the city is rid of the gamblers.

Murder rate in Milwaukee averages less than one per month with its population of 700,000. According to statistics, people living in Milwaukee are 114 per cent safer from burglary than are the citizens of Atlanta or Los Angeles.

Alloys Reorganize Baseball Team

Want to Book Games With SSCU Lodges

Lorain, O.—The Alloys baseball team, No. 6, SSCU, has reorganized for the year of 1931. John L. Zortz was again elected to manage the team and Ludwig Vidrick, former Lorain star shortstop, was elected as coach.

At the first workout, held at Oakwood Park, Sunday, May 3, all of last year's players were present and showed great promise. Several new players also attended this practice.

The outlook for this year's team looks very bright. The boys are planning on stepping out in faster company than that of last year.

The Alloys would like to book games with any SSCU teams in Ohio. For games write J. L. Zortz, 1657 E. 31st St., or call 73-040 between 5 or 6 o'clock in the evening.

ATHLETIC BOARD OF S. S. C. U.

Chairman: F. J. Kress, 204 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vice Chairman: J. L. Zortz, 1657 E. 31st St., Lorain, O.
Joseph Kopler, R. D. 2, Johnstown, Pa.
J. L. Jevitz Jr., 1316 Elizabeth St., Joliet, Ill.
Anton Vesel, 2089 Carter Ave., St. Paul, Minn.

Louis M. Kolar, Athletic Commissioner and Editor of English Section, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

BRIEFS

Miss Jeanette Perdan will give her final concert May 9 at C. S. P. S. Hall, 1126 W. 18th St., Chicago, Ill., under the auspices of local SSCU lodges. An attractive program has been arranged. Following this concert Miss Perdan will go to Europe to continue her musical studies.

Pittsburgher, No. 196, SSCU, sponsors two dramas, one in English and one in Slovenian, to be given Sunday, May 10, in Slovene Auditorium, 57th and Butler Streets, Pittsburgh, Pa. Other attractions are listed on the program that will conclude with a social gathering.

A sportsmanship cup was awarded George Washington Lodge, No. 180, SSCU, girls' basketball team at a banquet given Wednesday, April 29, in the St. Clair Neighborhood Center of Cleveland. This team has played in the Inter-Frat League for two seasons without scoring a victory.

"Pota Ijubezni" is a book of poems that came off the press recently. Mr. Ivan Zorman is the author, who needs but little introduction in Slovene literature.

Junior Slovene School of Cleveland will end the present season May 9, when two plays will be given by the juvenile members in the Slovene National Home.

A pioneer Slovene of Cleveland and charter member of Lodge No. 37, SSCU, was lost to the community when Bro. Andrew Kikel passed away Friday, May 1. The deceased was 78 years old.

Sunday, May 10, will be observed as Mother's Day throughout the country.

Boosters' Notice

Cleveland, O.—Collinwood Boosters, No. 188, SSCU, are going to hold their regular monthly meeting on May 11, at 7:30 p. m. sharp, at St. Mary's Church. This meeting is of great importance, as a number of issues must be acted upon. All members are requested to return the stubs of tickets passed out recently. Those who still have tickets for the SSCU dance are also requested to return them and account for those sold.

Collinwood Boosters, let us have 100 per cent attendance. John Laurich, Pres.

LEAP YEAR AND EXTRA DAY

The extra day every four years is added to make up for calendar deficiencies. Under our present system the calendar falls behind the solar year about one-fourth of a day each year, and accordingly every fourth year an extra day is inserted to bring the calendar up with the actual year. Even then it does not come out even and certain fourth years are not leap years. For instance, 1900 was not a leap year, although 1896 was, and so was 1904.

Summer Camps

There are probably 3,000,000 youngsters under 18 years of age who go camping every summer, according to Dr. Elbert K. Fretwell, Teachers College, Columbia University, who was chairman of the Section on Camping at the White House Conference on Child Health and Protection last fall.

"The movement toward the out-of-doors, which is increasing by leaps and bounds, is reaching almost the entire population of the country. Tourist campers alone may be counted by the million," said Dr. Fretwell. "It is estimated that 8,000 people annually get back to nature somehow or other, and certainly nothing could be healthier than the regular and wholesome life found in most camps."

The 1st of May, which was National Child Health Day, was a very fitting time for the thousands who will take the trail this summer to begin thinking about their summer trips, and planning their equipment. The camping movement which started as a health project will remain one of the greatest possible health factors in the lives of millions of American citizens only if camps are run with increasingly better sanitary, educational and recreational standards in view, according to Dr. Fretwell.

The growth and development requires trained leaders. Training courses in universities and courses conducted by such agencies as Boy Scouts, Girl Scouts, Campfire Girls, the American Red Cross, and by various social agencies are meeting this demand for trained leaders. The educational world, in Dr. Fretwell's opinion, has scarcely begun to realize the constructive possibilities of the camping movement.

It was the finding of the White House Conference Committee on Camping that camps and camp management are steadily improving. "But," said Dr. Fretwell, "there are still many problems to solve. The chief of these is better and more adequate leadership."

Jeanette Perdan Appears in Chicago, May 9

Preparations have been made by SSCU lodges of Chicago, Ill., for the coming concert to be given by Miss Perdan next Saturday evening, May 9, at C. S. P. S. Hall, 1126 W. 18th St.

As a concert soloist, Miss Perdan needs no introduction, as her appearances in Ohio, Pennsylvania and Illinois, in recent months, have been well received. Her vocal renditions of Slovene and other songs, and opera selections, are the work of a finished artist. Coupled with the fact that she is a seasoned performer should make the Chicagoans come in groups to hear the concert.

In addition, Miss Perdan will also give piano solos, which makes her a dual artist. Vocal and piano. An attractive program has been arranged for all music lovers of Chicago.

This concert will conclude her tour of the States, after which she will embark on a voyage for Europe to continue her musical education.

A grand evening of entertainment has been arranged for the whole evening by various SSCU representatives of the Windy City. Following the concert a dance will be held by the local SSCU lodges.

SPORTING BITS

SCHEDULES MUST BE ARRANGED

All SSCU Games Must Be Reported to New Era; Each State to Work Out Own Schedule; Sectional and National Contests

All lodges interested in hard baseball should have teams organized and ready to play as soon as possible. A few practice games should be played in order to effect co-ordination in the form of team work. By practice games is meant those contests played prior to the regular league series arranged individually for each state. In last week's issue of the New Era the four states—Pennsylvania, Ohio, Illinois and Minnesota—were listed with the accompanying list of lodge teams to sponsor hard baseball teams.

Each state will arrange a schedule whereby all lodge teams of that state shall form a league, after the fashion of organized professional baseball. Three games shall be played by each lodge team, and the one winning the most games shall be declared the state champion.

It would be a good policy for all athletic managers of lodges maintaining hard baseball teams to get in touch with the national athletic board member of that state, and thus work up a schedule of games. This should be effected immediately, for state champions must be determined prior to Sept. 1, 1931. And especially in such instances where lodge teams are separated by any appreciable distance. In such cases games will have to be played either Saturday or Sunday to accommodate the individual players.

At the meeting of the national athletic board of SSCU, held in Cleveland, O., April 19, the following rules were added to the already existing "Rules and Regulations Governing the Athletic Department of the South Slavonic Catholic Union":

Article 19, Section C. Fifteen members shall constitute the roster of a traveling hard baseball team.

Article 20, Section C. All baseball games shall be umpired by members of the Baseball Umpires' Association.

In the matter of postponed games no definite ruling can be laid down, as it was thought best that managers of opposing teams decide when and where the postponed game should be played. Of course, it must be distinctly understood that all contests to determine the various state champions must be played prior to Sept. 1, 1931.

Interstate contests to determine the sectional champions, and the national contest to determine the national champion, shall be played during the month of September. The Eastern SSCU title, embracing Pennsylvania and Ohio state champions, must be decided between Sept. 1 and 15, of this year. The Western SSCU title, embracing Illinois and Minnesota state champions, and national SSCU title shall be determined between Sept. 15 and 30, of this year. The Eastern and Western champion lodge teams to participate for the national title.

National title game shall be played in White Valley, Pa., or Canonsburg, Pa., providing that a team from the state of Illinois wins the Western title. If a Minnesota team wins the Western championship, then the national title game shall be played in some city of Illinois.

All sectional and national championship games shall be umpired by two members of the Baseball Umpires' Association.

Managers of baseball teams, or others connected with that sport, shall forward a report of the SSCU games to the athletic board within 48 hours after the contests have been played. This applies to games played for state honors.

All games must be reported to the New Era for official publication. Schedule and team standing should also be submitted for the information of all concerned.

Suitable prizes in the form of watch charms, and a plaque for the national champion, shall be provided for at the end of the playing season by the SSCU.

Crowd Turned Away at Presentation of Drama

Denver, Colo.—Colorado Sunshine Lodge, No. 201, SSCU, presentation of its first play recently met with such success, and so large was the crowd anxious to view the spectacle, that a large number were turned away. The drama was complete to a detail. We want to thank all who supported our first venture in dramatics, and to those that were turned away, we promise other activities, such as dances, picnics, parties, etc., that will accommodate all guests. So great was the demand for this play that it may be presented again.

Attendants were needed to handle the crowd. The following gave their services for the evening: Mr. Joe Ponikvar, Mr. Frank Peterlin, Mr. Schutte and others that attended the refreshment stand and the ticket office, and those that helped out with the preliminary work. To all of these we say, "Thank you!"

We wish to congratulate Frank J. Smole on his marriage. The happy event took place Saturday, April 26, and festivities were held at the home of the bride in Longmont, Colo. May the best of happiness and luck be with them the rest of their lives.

Mary A. Modic.

BIG EATERS

A man of 70 must have consumed 100 tons of nourishment in his lifetime, a French statistician calculates. These hundred tons include 10 of bread, 3½ tons of meat, 12,000 eggs, 3,500 pounds of salt and enough salad to cover a three-acre field. Frenchmen eat little meat. They make up for it by eating cheese.

MOTHER'S DAY

One of the most important and searching questions that can be asked of any age is: "What sort of mothers is it producing?" And yet that question is not often raised.

We are too prone to be concerned more about other matters. We sometimes speak of civilization as if it should be judged by the size of its cities or its buildings, by the variety and power of the machines it invents, by the wealth it accumulates, or by the genius of its sculptors or painters.

Important as these things are in a way, they do not any of them necessarily make a great civilization or a great people.

There have been periods of rich achievement in art which were periods of physical and moral deterioration.

As for wealth, history tells us very positively that it is hard for a nation to accumulate great riches and live in luxury without becoming undone.

Ease and self-indulgence do not make strong bodies, strong minds, or strong characters, either in individuals or in races.

* * *

But while we may have a masterful race living in a rugged environment and developing power and virtue by overcoming hardship, we cannot conceive of strong character and worthy achievement where there are not virtuous mothers whose pride in life is not the possession of material riches, but the possession of noble sons and daughters.

Napoleon Bonaparte, one of the meanest and cruellest men who ever lived, would have avoided the culminating tragedy of his life if he had even moderately restrained the greed for power against which his mother incessantly warned him.

* * *

Mothers to Napoleon were simply breeders of soldiers over whose dead bodies he might mount to ever increasing power.

To an immeasurably greater man, Abraham Lincoln, a mother was an angel—a divine being from whom heart and soul learned the ways of honor, gentleness, mercy and truth.

"All that I am, all that I have achieved," said Lincoln, "I owe to my angel mother."

Another great American, closely associated with Lincoln, spoke in like fashion.

"Nothing that you or I could say," declared General Grant of his mother, "would do justice to her goodness or express the infinite debt that I owe to her."

F. J. Kress, Chairman,
SSCU Athletic Board.

Rules and Regulations Governing Interlodge Indoor League of Cleveland, O.

1. The Blepp-Coombs Reach ball will be used in all games. In the event another ball is used, the opposing manager should call the attention to the umpire—during, not after the game.

2. Five and one-half innings will constitute a game in the event of darkness or rain. Otherwise nine innings will be the regulation number for a game unless thru a preliminary arrangement of both managers and umpire some other understanding is made.

3. Sliding feet first with spikes will again this year, as in the past, be prohibited. Sliding with tennis or street shoes will be permitted.

4. Week of May 10th to be the official opening of the league.

5. Each club must present a full roster (not more than 15) at the next and final meeting Friday, May 8, at the St. Clair Bathhouse. Clubs not complying in this, will not be scheduled.

6. No new players will be allowed any team after May 13. A player who is signed to play in the opening game (week of May 10), must join the league at the very first lodge meeting that is held during May, not June.

7. In the event a lodge is carrying an eligible player or violates above rule No. 6, it shall lose all games in which the non-member player participated; shall lose its forfeit and shall give up its franchise in the Inter-Lodge League for all times UNLESS a quorum of managers agree to accepting the ousted club. Their re-entrance, however, will not be considered until the following season. This governs indoor ball only. It will not restrict the same club from bowling.

8. Week-day games will begin at 6:30, no sooner.

9. A team must have at least eight men on the field when game is started.

10. A club which is not ready to play before 6:45 p.m. will lose by forfeit, providing the forfeiting club has at least eight players at the time for forfeiture. This rule will not be upheld by the board if both managers agree to wait longer. Irrespective of what follows later, the managers are fully responsible. (Would advise all agreements be made together with umpire and in writing).

11. If the official umpire does not arrive in time, a man from the side-lines can be chosen thru the consent and agreement of both managers.

12. If the official umpire arrives in the latter innings, his services will not be used unless it is found that the "sidelineump" is not satisfactory.

13. Transfer members will be treated the same as new members (as described in rule 6).

14. Five out of eight managers or representatives who will be directly responsible for all decisions made, will constitute a quorum. (If more teams enter) it shall be 6 out of 8 etc., add one each time.

15. Thirty-foot pitching box shall prevail.

16. A \$5.00 entry fee must be paid before the first of June.

17. A team not showing up will lose its umpire's fees out of the \$5.00, and will not be booked before the fee is replaced, and that before 48 hours. A team dropping out altogether loses the entire forfeit.

18. The decision of the umpire shall be upheld at all times unless he erred on a technical point.

19. All protests must be filed with any one member of the board within 48 hours and must be in writing.

20. The board shall consist of the present officers, Louis M. Kolar, Joe Kegoy and Heine Martin.

21. The clubs are to play one round.

Miss Perdan Scores in Concert

Cleveland, O.—A delightful program of singing, piano playing and acting was enacted Sunday, May 3, by Miss Jeanette Perdan in her farewell concert given in the Slovene National Home. In her concluding numbers she wore national Slovene costumes that added color to the program.

The audience was not composed entirely of Slovenes, as a number of guests did not understand our mother tongue.

Keeping this in mind, Miss Perdan gave a brief story of each song. Thus the entire audience appreciated each vocal number and could follow the trend of the story by the excellent gestures of the concert soloist.

Rendition of Mendelssohn's "On Wings of Song" received the largest amount of applause in part one. "The Voice and the Flute," by Densmore, brought out Miss Perdan's abilities to reach the higher notes and the intonation under difficult passages, that only a trained vocalist can perform.

The second part consisted of piano solos. Paderewski's famous Minuet a l'Antique was executed as only an accomplished pianist is capable of doing. Her interpretation was that of a master dwelling on certain notes, and modifying the many phrases that brought out her artistic soul. Her technique was best brought out in the "Spinning Song," by Wagner-Liszt, from "The Flying Dutchman." The difficult runs were played brilliantly and proved a source of great delight to the writer. It was a pity that Miss Perdan did not include more piano numbers, as she certainly has a feeling for tone.

A clever bit of acting was done by Miss Perdan in part three when she assumed the role of a mechanical doll. The audience applauded immensely this difficult role and as a result an encore was given.

Miss Perdan's rendition of Slovene folksongs in national costume was impressive, and appealed to the guests.

Chinese Save On Small Pay

Some Chinese workers can maintain savings accounts and support a family on an income of \$8 a month.

This has been revealed in a survey conducted by the bureau of industrial and commercial information of the Chinese government.

The figures came out after inquiry had been made of 85 postmen and 100 printers, two of the best paid occupations in the country.

Half the postmen averaged pay less than \$12 a month; the other half made about \$14. The printers averaged around \$8 a month, and it was among some of them that the savings accounts were found.

The postmen's families averaged five members each. Yet they appeared fairly content, were living in standard Chinese houses and had enough to eat.

In contrast is the condition of thousands upon thousands of unskilled workers, rickshaw runners, wharf coolies, wheelbarrow men, farm hands and a hundred other types.

They live in huts that are cold and damp in winter and roasting hot in summer. But the coolie who can jingle a few silver pieces at the end of the day is satisfied, since he need not worry about the next 24 hours at least.

GLIDER EXPERIMENTS

The development of gliders leads to the production of efficient carriers which will transport heavy loads with low horsepower. There have been many improvements in the form of airplanes as the result of glider experiments.

Flying Windmills

The recently perfected autogiro is regarded as one of the most revolutionary developments in aviation. After witnessing the queer craft that is more popularly called the "flying windmill" do its stuff at Newark Thomas A. Edison enthusiastically gave it his approval by exclaiming, "That's the answer, that's the answer," and went on to call it "the greatest advance that could have been made in aviation."

The autogiro is the invention of that interesting Spaniard Juan de la Cierva. He conceived the giro principle in 1920. Three years later he made a successful flight in one, and during the past seven years he has developed the machine to its present state of perfection. This curious looking plane can hop off the ground like a grasshopper, and in landing can come straight down at the rate of a parachute or about 13 feet per second. It can fly safely at 20 miles an hour and when only a few feet from the ground. This makes it the safest of all planes to land. Yet, once this giant dragonfly-like ship gets into the air it moves along at a speed of more than 100 miles an hour with an ordinary motor. Besides the four-blade rotor it has horizontal and vertical stabilizers, rudders, etc. When in flight it is operated like the ordinary plane, but with added safety.

Combining principles of the glider, helicopter, gyroscope and the Flettner rotor, Jesse D. Langdon of Bell, Cal., has developed what he calls the "Helio-gyro-copter." While test flights had not been made at this writing, the inventor claims his curious machine will travel in all directions—forward, up, backward and down.

The latest in "flying post offices" is the huge tri-motored Ford air mail plane recently demonstrated to Post Office Department officials at Washington. All the mail is carried in the hollowing wing compartments. Besides 1200 pounds of mail it is equipped to carry eight passengers.

Army birdmen are testing some new metal planes with a new type of wing construction. Known as "Alpha" models of the Northrop monoplane they were designed by John K. Northrop of Los Angeles. Instead of having beams and ribs in the wind structure, their wings are made up of a series of rigid metal compartments said to give the planes the ability to withstand machine gun fire through the winds.

What is said to be the first practical catapult for land airplanes proved successful in tests at the royal air force field at Farnborough, England.

The Washington Glider Club, just one year old, announces the construction of a new type of glider with greater wing spread and less weight. It is said to combine the features of the training type of glider with those of the more advanced soaring types now in use.

Pathfinder**EARS IN SNAKES**

Snakes have an inner ear but no external ear and no ear drum. If snakes can hear the sense must be much different in its nature than it is in most vertebrates. Since the "columella auris," which normally transmits vibrations from the ear drum to the inner ear, in snakes rests with its outer end on the bone which supports the lower jaw, some authorities have concluded that the inner ear of a snake is sensitive, not to vibrations carried through the air, but to vibrations transmitted through the substratum on which the serpent is resting.

"Hello, where have you been?"
"To the station to see my wife off for a month's visit to her mother."
"But your hands are all black!"
"I know—I patted the engine."

Indian Cage Party a Success

Chicago, Ill.—Indians Lodge party held Saturday, April 25, in honor of the Illinois SSCU basketball champions, was a huge success, as it had a complete turnout of members. A number of prospects for membership were interviewed, with the sincere hope of enrollment.

The party started rather late in the evening and lasted until the wee hours of the morning. Dancing to the music of one of the best orchestras in town, entertainment of all sorts, eats, and the like completed the excellent program.

Mary Loci and two of her friends furnished the entertainment for the guests by playing a number of songs on their guitars. Mary also executed a Spanish dance.

The concertina was there with Joe Bozek, who can always be counted on to entertain our lodge wherever possible. Last, but not least, our own President Albert Spolar did his share in making our party a success. He was responsible for the food and refreshments that were passed out. Ann Schieman also must be given credit for assisting Al in preparing the food.

The climax was reached when the cagers were presented with a gold basketball for winning the Inter-Settlement League championship in Chicago.

Leo W. Moore, Sec'y.
No. 220, SSCU.

PRIZE AWARDS

All members contributing articles to the New Era are given equal consideration when final decision is made as to who should receive the prize awards each month. Three prizes are given by our SSCU and are as follows: First, \$5; second, \$3; third, \$2.

For the month of February the following were given awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of March the following received awards: First prize, Dave Pintar, No. 211, Chicago; second prize, Leo W. Moore, No. 220, and third prize to Agnes Jurecic, No. 170, both from Chicago.

For the month of April the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of May the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of June the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of July the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of August the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of September the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of October the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of November the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of December the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of January the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of February the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of March the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of April the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of May the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of June the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of July the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of August the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of September the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of October the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 221, Center, Pa.

For the month of November the following received awards: First prize, Richard Kelly, No. 215, Chisholm, Minn.; second prize, Albert Spolar, No. 220, Chicago, Ill.; third prize, Antoinette Peter nel, No. 2

DOPISI

Herminie, Pa.

Članstvo društva "Veseli slavček," št. 154 JSKJ pozivljam, da se polnoštevilno udeleži prihode seje, ker imamo važne zadeve za rešiti. Treba je, da pride, gleda neke zadeve na jasno; imam dovolj gorke vode, da bom očistil.

Sporočiti mi je žalostno vest, da je dne 20. aprila preminil tudi naš sobrat Anton Koleša. Dne 25. januarja si je pri padcu na cestnino tla poškodoval lobanjo in od tistega dne ni bil več prav; usodnega dne si je sam končal življenje. Pogreb se je vršil 23. aprila na pokopališče v Irwiku. Prav lepa hvala vsem, ki so domali za pogreb potrebne avtomobile brezplačno na razpolago. Kajikor se morem spominjati so bili to: Joseph Batis, John Bošnjak, John Arch, Frank Skrablinski, John Snajder, Frank Hribar, Ludvik Rahne, Frank Slivšek, Lukas Piuk in bratje Chusler iz Riltona. Ako je kateri posmotoma izpuščen, naj oprosti. Za pokojnini žaluje soprogam in sin. Pogrešali ga bomo pa tudi drugi rojaki in sobratje kot dobrega člana in družabnika in izvrstnega mizarija. Pokojnik je bil zvesti član našega društva in tudi večletni blagajnik istega. Spadal je tudi k društvu S. N. P. J. Na njegovih zadnjih pogodbah je bil v obilem številu spremembljeno obeh društev in druge prijatelji, in se poslovili od njega s številnimi venci. — Naj bo lahka ameriška gruda, žaluočim ostalim pa naj bo izreceno iskreno sožalje.

Za društvo št. 154 JSKJ:
Frank Vozel, tajnik.

Republic, Pa.

Na redni seji društva "Vsi za enega, eden za vse," št. 171 K. S. K. Jednote, ki se je vršila dne 19. aprila, smo med drugim razmobiljali tudi o članku glavnega predsednika, sobrata P. Bartela, ki je bil priobčen 1. aprila, in o članku gl. porotnika, sobrata A. Okolisha, ki je bil priobčen 15. aprila. Oba članka sta se tikala skladu onemoglih in naša društvo se strinjajo s tem izraženimi nazori; ter priporoča glavnemu odboru JSKJ, da v tej zadevi ne kaže ukrene. Na nikak način ni naša dolžnost, da bi plačevali asesmente za ostarele člané, če to nihovih otroci, oziroma dediči lahko storijo. S tem samo zasiguramo smrtnino dedičem, ki dostikrat niti člani JSKJ niso. Dediči, ki v doglednem času lahko računajo na smrtnino ostarelih članov, bi pač smeli skrbeti zato, da je njih asesment plačan, ne pa take izdatke obešati na sklad onemoglih.

Za društvo št. 171 JSKJ:
Frank Grantz, predsednik;
Tomo Šimrak, tajnik.

Eveleth, Minn.

Kako je na Evelethu, morda kdaj misli. Je pač tako, če je lepo vreme, je lepo, če je slab, pa ne. Kar se dela tice je stvar raznovrstna. Sedaj so začeli po naših rudnikih po tri ali štiri dni na teden delati. Koliko časa bo trajalo, se ne ve.

Dne 5. aprila je bil od avtomobila ubit roják in sobrat Peter Starin, doma nekje z Gorenjskega. Pokojnik je spadel k društvu sv. Ime Jezus, št. 25 J. S. K. Jednote. Pogreb se je vršil 8. aprila po maši zadužnici. Pokojnik zapušča žaluočo soško, enega sina in eno hčer, omoženo Fisher. Vdova Ivana Starin se v imenu sebe in družine najlepše zahvaljuje JSKJ za hitro izplačilo smrtnine.

V nedeljo 12. aprila je bila tu vpravljena igra "Diyi lovec," ki je izpadla v zadovoljstvo vseh navzočih. Po končani igri in tudi par žag je pogorelo, tako, da je drugi dan se je slišalo splošno mnenje, da takig igre še ni bilo na Evelethu in da je vodja, Rev. Leskovec, pravi mojster v tej stroki, ker jih je v takoj kratkem času tako dobro izvezbal. Čast tudi igralcem in igralkam za njih trud in požrtvovalnost! Po-

set igre je bil prav dober, kajti dvorana je bila polna. Po igri se je razvila živahn zabava s plesom. Čisti dobiček je znašal \$401.50. — Pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. Jednote. Philip Fister, predst. društva št. 25 JSKJ.

Barberton, O.

Naše društvo sv. Martina, št. 44 JSKJ ima letos nenavadno veliko število bolnikov. Člane se prosi, da kadar naredijo obisk pri bolniku, da se tudi vselej podpišejo na bolniško nakaznico. Večkrat se primeri, da je član sicer redno obiskan, da pa manjka podpisov na nakaznici.

Naše društvo bo priredilo svoj letni piknik dne 14. junija na istem prostoru kot lansko leto. Člane in seveda tudi članice se prosi, da se v večjem številu udeleži seje ta mesec, da se bo moglo dobiti zadostno število oseb, katere bodo vse potrebo prekrble za ta piknik. Ni lepo in tudi ne moremo zanašati vedno na ene in iste. Dobica, ki ga naredimo na pikniku, smo deležni vsi in naša dolžnost je, da vsi po možnosti in ob priliku tudi delamo.

Vsek član, ko plača svoj meščeni asesment, bi moral imeti seboj tudi potrdilno knjižico. Dostikrat mi član plača kar na ulici ob srečanju. Nisem nič proti temu, ali lahko se pa zgodi, da se pozabi zapisati v knjigo in tudi član sam že pozabil, da je plačal. Imejte plačilo vedno potrjeno bodisi od tajnika ali blagajnika.

Anton Okolish, tajnik.

Aurora, III.

Vsem onim članicam društva sv. Ane, št. 119 JSKJ, ki se niso udeležile zadnje mesečne seje, naznjam, da smo spremenile dan in čas mesečnih sej. Poletne mesece se bodo vršile naše seje, v mesecu ob osmi uri zvečer v običajnih prostorih.

Prihodnja seja društva sv. Ane, št. 119 JSKJ, bo v četrtek 14. maja. Pričakujem, da bo dobro obiskana. S pozdravom, Mary Verbic, tajnica.

Chicago, III.

Cetudi vladajo skoro povsod slabe delavske razmere, so veselice vendar vedno na dnevnom redu. Tako je pred nami zopet veselica oziroma koncert rojakinje in sestre Jeanette Perdan, ki se bo vršil na večer 9. maja v C. S. P. S. dvorani na 18th in May Sts. Da je zmožna priredite sama svoj koncert, nam je znano že izporičil iz drugih naših članov, bi pač smeli skrbeti za, da je njih asesment plačan, ne pa take izdatke obešati na sklad onemoglih.

Za društvo št. 171 JSKJ:
Frank Grantz, predsednik;
Tomo Šimrak, tajnik.

Eveleth, Minn.

Kako je na Evelethu, morda kdaj misli. Je pač tako, če je lepo vreme, je lepo, če je slab, pa ne. Kar se dela tice je stvar raznovrstna. Sedaj so začeli po naših rudnikih po tri ali štiri dni na teden delati. Koliko časa bo trajalo, se ne ve.

Dne 5. aprila je bil od avtomobila ubit roják in sobrat Peter Starin, doma nekje z Gorenjskega. Pokojnik je spadel k društvu sv. Ime Jezus, št. 25 J. S. K. Jednote. Pogreb se je vršil 8. aprila po maši zadužnici. Pokojnik zapušča žaluočo soško, enega sina in eno hčer, omoženo Fisher. Vdova Ivana Starin se v imenu sebe in družine najlepše zahvaljuje JSKJ za hitro izplačilo smrtnine.

V nedeljo 12. aprila je bila tu vpravljena igra "Diyi lovec," ki je izpadla v zadovoljstvo vseh navzočih. Po končani igri in tudi par žag je pogorelo, tako, da je drugi dan se je slišalo splošno mnenje, da takig igre še ni bilo na Evelethu in da je vodja, Rev. Leskovec, pravi mojster v tej stroki, ker jih je v takoj kratkem času tako dobro izvezbal. Čast tudi igralcem in igralkam za njih trud in požrtvovalnost! Po-

set igre je bil prav dober, kajti dvorana je bila polna. Po igri se je razvila živahn zabava s plesom. Čisti dobiček je znašal \$401.50. — Pozdrav vsem članom in Frank Ocepek. Pokopali smo ju na Krajin pokopališču. Naj v miru počivata!

farmerski naselbini štiri smrtni slučaje. Umrli so dve ženski in dva moški; slednja dva sta bila Slovence, namreč Anton Gore in Frank Ocepek. Pokopali smo ju na Krajin pokopališču. Naj v miru počivata!

Da pa ne boste mislili, da smo vedno samo žalostni, moram početi, da imamo izmenoma tudi veseli ure. Prav prijetno smo se imeli na večer 18. aprila, ko sva podpisana obhajala 25-letnico poreke. Prireditev in potek iste sta nadkrilila vsa najina pričakanovanja. Že ob osmih zvečer so pričeli prihajati v dvorano gosti s čestitkami k srebrnemu jubileju. Dvorana je bila zelo lepo okrašena; posebno mize je zelo okusno dekoriral na domači cvetličar Frank Allen. Zatopljeni v veseli pomenke v dvorani, smo naenkrat začuli zunaj pokanje z bičem, petje in vriskanje. Kmalu nato prikorkala v dvorano prava gorenjska "oh-cet;" najprej muzikant s harmoniko, nato starešina, ženin in nevesta, drug in družica, več svatov, nato dve deklici, ki sta nosili cvetje, končno pa mati županja, ki je nosila na glavi velik jerbas z velikim kolačem in običajno krofom in drugih dobrat. Delitev teh daril je izvrala veliko smeha. Nato sta lepo "naširana" fanta privlekla voz z balo ali bališčem. Tudi to je bilo natovornjeno in okrašeno po starokrščanski šegi. Celo starokrščanska zibelka in košara je imela svoje mesto v bali.

Najlepša hvala tistim, katerih se tiče! Skoro ne najdem primernih besed, da bi se dovolj pohvalno izrazila o vseh tistih, ki so posetili veselico društva Zvezda, št. 170 JSKJ, pretečeno soboto. Da je našen skupno društvo priljubljeno med chicanščimi Slovenci, se je zopet enkrat sijajno pokazalo o priliki te veselice, kajti dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Vidi se, da ima društvo mnogo prijateljev, tako med bratskimi društvi, kakor med posameznimi rojaki.

Najlepša hvala naj bo izražena, glavnemu predsedniku JSKJ, sobratu Paulu Bartelu, ki je bil točno na mestu in ki je v kratkih pa jedrnatih besedah vzpodbjal članice naj bodoše v nadalje tako vztrajne in agilne za napredek društva. Hvala tudi drugim govornikom in govornicam za vse, kar so lepega in koristnega povedali za naše društvo in J. S. K. Jednoto. Dalje hvala vsem bratskim društvom v vsem prijateljem Zvezde, ki so nas obiskali in pripomogli, da je veselica tako dobro uspela. Zabava, kakor tudi finančni uspeh se lahko beleži kot "No. 1" in "100%". Vse je bilo dobre volje, staro in mlado. Hvala gre tudi tistim članicam, ki so nas obiskali in pripomogli, da je veselica tako dobro uspela. Zabava, kakor tudi finančni uspeh se lahko beleži kot "No. 1" in "100%". Vse je bilo dobre volje, staro in mlado. Hvala gre tudi tistim članicam, ki so bile navzoči ter pomagale s svojim delom, z \$88, ali pa z objom k lepemu uspehu. Posebna hvala naj bo izrečena še nekaterim mladim članicam, ki so dvorano tako lepo okinčale z balunčki, da se nam je zdelo, kot da smo že na poti proti nebesom. Že tukaj se nam je tako dopadol, da se nam nič mudilo domov, kako lepo mora biti šele v nebesih! Ni čudno, da ne pride nobeden nazaj!

Torej, še enkrat najlepša hvala vsem, ki so bili navzoči, katerih pa ni bilo, se bodo ketal do sodnjega dne in še par let potem. Tudi sobrat urednik je med tistimi; morda se že kesa, pa je prepozno. (Če bi, se kesal za vse dobre in prijetnosti, katere sem že zamudil na svetu, bi imel dovolj vzroka, da bi se čemeril v vzdihoval "od zore do mraka, od mraka do dne" do konca dne, kot nekdaj Izraelci pod krivimi vrbami v babilonski sužnosti. Lahko je bilo Izraelcem, ki so imeli došlo časa, jaz pa ne vtegnem hoditi pod vrbe k jezeru, pri typewriterju sliniti se pa tudi ne kaže. Op. urednika.) Društvo Zvezda se zaveda, da je dolžno povrniti milo za dragi in bo priliki prireditev drugih društev to tudi vpoštevajo.

Prav tem oficijelnem delu so nas prisile opominjat naše dobre kuharice, da je čas za primerno okrepilo. Seveda smo jih ubogali, saj so lepo okrašene in z vsemi mogočimi dobratami obložene mize, ki so lepo okrašene. Da tudi deklice so potem začeli vse sestreljati, nakar so nama podarili še dve "pumčki." (Ima namreč šest sinov, pa nobene hčerke.) Vse to se je tako lepo izvršilo, da smo bili vsi ginjeni, najbolj pa seveda midva "srebrnoperopočenca."

Tri deklice so potem zaigrale koračnico in po korakanju je sledila zveza ali potrdilo 25-letnico v petje svatov. Nato name je Mr. Jos Sturm po lepem nagovoru izročil darila treh najinjih starejših sinov, namreč prstan z demantom in poročni prstan z letnicama za "nevesto," uro iz belega zlata pa "ženinu." Kako sva bila ginjena, niti mogoče popisati. Nato so naji še svatje obslušili s cvetjem, nakar so nama podarili še dve "pumčki." (Ima namreč šest sinov, pa nobene hčerke.) Vse to se je tako lepo izvršilo, da smo bili vsi ginjeni, najbolj pa seveda midva "srebrnoperopočenca."

Za odbor društva JSKJ:

Agnes Jurečić.

Enumclaw, Wash.

Naj sporocimo nekoliko novic tudi mi iz daljnega zapada. —

V nedeljo 12. aprila je bila tu vpravljena igra "Diyi lovec," ki je izpadla v zadovoljstvo vseh navzočih. Po končani igri in tudi par žag je pogorelo, tako, da je drugi dan se je slišalo splošno mnenje, da takig igre še ni bilo na Evelethu in da je vodja, Rev. Leskovec, pravi mojster v tej stroki, ker jih je v takoj kratkem času tako dobro izvezbal. Čast tudi igralcem in igralkam za njih trud in požrtvovalnost! Po-

najlepša hvala in mnogo pozdravov vsem!

Joseph in Josephine Richter.

East Helena, Mont.

Članom in članicam društva sv. Alojzija, št. 43 JSKJ naznjam, da se bodo društvene seje zanaprej vršile v prostorih sobrata Jos. Langenfusa vsakega 17. v mesecu od sedmih zvečer.

Agnes Jurečić, članica društva Zvezda, št. 170 JSKJ.

McKinley, Minn.

Članom in članicam društva sv. Frančiška, št. 110 JSKJ, naznjam, da je bilo na zadnjem sklenjeni prirediti plesno veselico v korist društveni blagajni. Veselica se bo vršila v soboto 17. maja zvečer. Prihodnja se bo vršila 17. maja pri sobratu Langenfusa, kot že omenjeno. Društvena pravila so članom znana, želeti je le, da bi jih tudi vpoštevali. Glasom teh pravil se mora vsak član udeležiti vsaj vsake druge seje; kdo tega ne storii in nima važne opravičbe, plača 25 centov v društveno blagajno.

Z bratskim pozdravom,

Frank Percich, tajnik.

Chicago, III.

Najlepša hvala tistim, katerih se tiče! Skoro ne najdem primernih besed, da bi se dovolj pohvalno izrazila o vseh tistih, ki so posetili veselico društva Zvezda, št. 170 JSKJ, pretečeno soboto. Da je našen skupno društvo priljubljeno med chicanščimi Slovenci, se je zopet enkrat sijajno pokazalo o priliki te veselice, kajti dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Vidi se, da ima društvo mnogo prijateljev, tako med bratskimi društvi, kakor med posameznimi rojaki.

Najlepša hvala naj bo izražena, glavnemu predsedniku JSKJ, sobratu Paulu Bartelu, ki je bil točno na mestu in ki je v kratkih pa jedrnatih besedah vzpodbjal članice naj bodoše v nadalje tako vztrajne in agilne za napredek društva. Hvala tudi drugim govornikom in govornicam za vse, kar so lepega in koristnega povedali za naše društvo in J. S. K. Jednoto. Dalje hvala vsem bratskim društvom v vsem prijateljem Zvezde, ki so nas obiskali in pripomogli, da je veselica tako dobro uspela. Zabava, kakor tudi finančni uspeh se lahko beleži kot "No. 1" in "100%". Vse je bilo dobre volje, staro in mlado. Hvala gre tudi tistim članicam, ki so bile navzoči ter pomagale s svojim delom, z \$88, ali pa z objom k lepemu uspehu. Posebna hvala naj bo izrečena še nekaterim mladim članicam, ki so dvorano tako lepo okinčale z balunčki, da se nam je zdelo, kot da smo že na poti proti nebesom. Že tukaj se nam je tako dopadol, da se nam nič mudilo domov, kako lepo mora biti šele v nebesih! Ni čudno, da ne pride nobeden nazaj!

Najlepša hvala naj bo izražena, glavnemu predsedniku JSKJ, sobratu Paulu Bartelu, ki je bil točno na mestu in ki je v kratkih pa jedrnatih besedah vzpodbjal članice naj bodoše v nadalje tako vztrajne in agilne za napredek društva. Hvala tudi drugim govornikom in govornicam za vse, kar so lepega in koristnega povedali za naše društvo in J

Lea Fatur.

VILEMIR

POVEST IZZA TURSKIH BOJEV

(Nadaljevanje)

"Da, slava Bogu! Bili se bomo. Poslušaj Fran, kaj piše franciščanski brat iz Fojnice: Vejhun je izdal ukaz, da se zbere do Jakobčaka pri Sarajevu deset tisoč mož. Vsak naj si preskrbi dva para opankov in živeza za deset dni. Pohod pojdje na Dolenjsko—krene gotovo proti Brezicam."

Vitez je dal list Vilemirju in govoril z gradnikom. Brat in sestra sta čitala, poljubljala list. Bil je pisan nad materino raskrivo, orošen očetovih solz, prinašal jim je blagoslov in poždrave od—očeta spokornika.

Delo pri novem gradu je počivalo. Zdaj je bila potrebna vsaka roka pri brežiških okopih. Seli so hiteli po deželah. Zidali so tabore, grmadili grmade, brusili meče in sekire, sablje in kose, tesali bate. Vilemir je zbiral nekdanje tovariše, jih vadił v orožju. Žalostni so se ozirali kmetje na svoje nasade, lesene hiše, žene, otroke . . . Pest se je krčila, kletev silila v usta, ker bo uničila ura, hip—delež življjenja. Polni skrbi se prihajali sošedini plemiči na posvetovanja—pošiljali sele v Ljubljano in Gradec. Vse je bilo kakor pred nevihto.

A zakaj je prešinilo Romano novo življenje? Vilemir se je veselil, meneč, da ozdravlja sestra. Radivoj je slušil drugo: Zbero se pri Brezicah vitezi treh dežela—pride tudi Radivoj Grebenski, njen Amra.

Pa še nekoga druzega je pričakovala Romana. Poprej že tako slaba je jezdila zdaj večkrat v spremstvu mož na dolenjsko cesto, ozirala se v daljavo, poslušala . . . Pričakovala je—brata franciščana, svojega očeta Ivota. Pride, tudi on pride na boj . . .

In zgodilo se je nekega dne. Romana je silila zopet na dolenjsko cesto. Prišlo je bilo poročilo, da se vali Turka ko listja in trave skozi Hrvaska. Brat in stric sta se ustavljala Romanini želji, Bleda je prosila, Tone je godel. Pa Romana je hotela. Vitez so se oborožili in jezdili s trmoglavko proti Jeznicam. Daljni ropot—udar mnogih kopit jih je ustavil. Radivoj se je spogledal s spremstvom: Kaj če se bliža neopazena od obmejnega straž manjša četa Turkov? — Oprezni vitez je velel med drevje. Nerada je ubogala Romana. Njeno hrepeneče oko je prodiralo goste veje, se oziralo na cesto. Prah se je zakadil . . . Iz prahu sta se pokazali dve svetli čeladi, dva oborožena viteza. Za njima se je kadila tropa dolgorkih jezdecev. Zarele so rdeče kape Bošnjakov, kite krepkih žena v njih sredi so vihrale, otrok radovedna lica so se ozirala v svet. Veselja so zatrepetali Vladimiroviči, znani sta jim bili čeladi in rusi obrazni za njima. S klicem: "Oče!" sta zapodila otroka konja do Ivota . . . Prav je bila slutila Romana: objeli so se, pozdravili se kar najsrneje.

Oče je izpustil hčerko iz objema in se obrnil k svojemu spremstvu in sinu:

"Moj sin, Vilemir! Dom si zidaš, ženiš se, pa nimaš družine. V ženitovanski dar ti dojavam te zveste podanike Vladimirovičev. Bodi jim skrben gospodar, a vi sokoli, njemu zvesti služe."

Moštvo in ženstvo je skočilo raz konje. Poljubovali so roke vitezov, rob Romaninega krila. Z veseljem je spoznaval Radivoj otroke svojih nekdanjih podanikov, ki so vzrastli v može in hrani lijubezen očetov do Vladimirovičev.

Spremili so Iva v Brežice. Tam je pravil spokornik otrokom, kako je molil, hrepnel, čakal . . . Izvedel je, da se spravlja Vejhun na pohod, da se je zavzel, da mora dobrati Brežice. Tresel se je za otroka. Nad rakvijo žene je klečal—pa je prišlo in reklo: Čas je . . . Franciščan se je izpremenil v viteza. Po tajnih stezah je vodil Vilemirju družino črez mejo, hitel, da pride pred Turkom v Brežice.

Na novico o prihodu bosanskega viteza so prihiteli plemiči k njemu. Domenili so se, ko so izvedeli Vejhunove nakane, da se zgrne vsa moč plemstva v Brežice, da odbijejo turški napad. Vitez iz Koroške so prišli pod vodstvom mladega Grebenskega. Spokornik in izpreobrnjenec sta se objela . . . Čudno je bilo svidenje Amroya z Romano. Veselja se ga je dolge dni, dolgo pot—sedaj ga je užalilo. Ne bo stala z vencem na glavi ob Rožini strani pri njegovi poroki—ona je obsojena v smrt . . .

Mesto se je natlačilo z bojažljanimi junaki. Kakor na svatbo so se zbirali plemiči in tlačani. Radostno je pohajal Radivoj med bojažljanimi. Brežic ne sme dobiti Turek! Ta klic je vršel po grajski dvorani, ko je zadonelo pod gradom: "Gromada goril!"

(Konec prihodnjic)

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

zdi, da slišim vriskati pomlad, da ne bo kakega pomežikovana. Zlatolasa, v beli, višnjevi in zeleni halji, jezdi na solnčnih žarkih, igra se z metuljčki, prepeva z veselimi krikatci, vriska z rajočimi otroci, smeje se okornim čmrljem, ki se pijani sladkega medu opotekajo od zapestnih cvetnih čaš, razigrinje zelenle svilnate zavesne po drevju in tratah, seje cvetje po vrtovih in livadah in siplje vroče iskre v oči deklet . . .

Tako zopet ne bo šlo. Treba bo nekaj napisati. Nagnem se v stol nazaj in se zagledam v strop. Take brazgotine ima revez, kot da je prišel iz ponocnega fantovskega pretepa, kjer so se tepežkali po glavah, da ne bi bil kateri štantav. Brazgotine usmiljeno pokriva lemo-nasto rmen papir, potresen z teba, kolona je polna in to je nekakmi fižolu podobnimi kolobarčki; spominja me na kocemajko Ne-povem-čigave Mary, ki se mi dopade, namreč kakšno muho, je pač tudi kocemajka, to je treba poudariti,

A.J.T.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani) žavni banket v Beli hiši na čast siamskim gostom. Kralj Prajadhipok je dospel v Zedinjene države, da se podvrže neki operaciji na očeh.

ANGLIJA namerava zvišati davek na gasolin. Dosedajni davek 8 centov naj bi se zvišal na 12 centov na galono.

USTAJA na portugalskem otoku Madeira je zadušena. Trije ustaši so bili ubiti in 12 ranjenih, predno so se uporniki podali vladnim četam. Prebjalstvo se vrača k svojim običajnim poslom.

AMERIŠKO-SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani) nam mnogi "leteči" predhodniki precej krivice delali.

Pevsko društvo "Prešeren" v Pittsburghu, Pa., bo 16. maja obhajalo 20-letnico ustanovitve.

V Slovenskem Domu v Rock Springsu, Wyo., bodo 8., 9. in 10. maja razstavljeni novejši dela našega slikarja H. G. Peruška.

V Jolietu, Ill., je dne 4. maja preminil rojak John Grahek, star 68 let. Pokojnik je bil mnogo let glavni blagajnik K. S. K. Jednote.

DOBIVANJE POMOČI

(Nadaljevanje s 1. strani)

osebnih odpomožnih odborov. To delo je kako potrebljeno, ne le zato, ker tujerodci v mnogih pogledih še najbolj tripijo vsled se danje nezaposlenosti, ampak tudi radi tega, ker mnogi tujerodci se občavljajo zaprositi javne ustanove za odpomoč, ker se boje, da bi mogli biti deportirani kot "public charges." Naglašili smo v prejšnjem članku, da je se bojanen dostikrat neutemeljena, zlasti ako je nezaposlenost edini razlog, zakaj je zakonito pripuščen priseljenec postal

"public charge." Oni pa, ki so tukaj več kot pet let, se sploh nismo batili ničesar.

Kot primer odpomožne akcije v tujerodnih skupinah naj navedemo nemški osrednji odbor v New Yorku, ki je nabral precej sklad in oddaja hrano in oblačila. Mnogi nemških družin je ta odbor rešil izgona, ker je plačal njihovo najemnino. Norvežani v Brooklynu delujejo v istem zmislu in dajajo denar, hrano in oblačilo potom svojih organizacij. V Clevelandu, da navedemo še en primer, so čehi precej storili za odpomoč med svojimi rojaki v sodelovanju z ameriškimi organizacijami.

Privatne in javne odpomožne akcije.

Obstoječo pomožno mašinerijo smo deliti v dve skupini: privatne in javne ustanove.

Javne ustanove so one, ki so bile ustanovljene potom zakonodaje države, okraja ali občine. Denar, ki je na primer slučaj Maribora, ki so ga za časa Avstrije smatrali za hudo "nemškega." Avstrijsko ljudsko štetje po občevalnem jeziku je leta 1910 izkazovalo v Mariboru izmed 27,994 prebivalcev 22,656 Nemcev in le 3,820 Slovencev. Leta 1921 so našeli v Mariboru 30,739 prebivalcev, med temi 6,512 Nemcev ali skoraj 20 odstotkov. Letošnje ljudsko štetje pa izkazuje v Mariboru 33,117 prebivalcev. Po narodnosti je od teh 30,753 Jugoslovenov, oseb z jugoslovenskim državljanstvom, ki so priznale nemščino za materinje jezik, pa je 2,002, torej 6 odstotkov. Nemcev, ki niso jugoslovenski državljanji, ampak razni uslužbenci iz drugih držav, je 639. To kaže, koliko posili nemščina je bilo za časa Avstrije po spodnještajerskih mestih in trgih.

Javne odpomožne agencije dajo navadno prednost onim, ki so ameriški državljanji in onim tujezemcem, ki so tukaj že mnoho let. Nekatere države zahtevajo po zakonu, da morajo njihove javne ustanove poročati priseljenški oblasti v svrhu moreč deportacije imena vseh "nedržavljanov," ki so v njihovi oskrbi, a niso še pet let v Zedinjenih državah. Ako inozemec ni bil takoj še pet let in moreč dokazati, da je dobil javno podporo, to je, da je postal tā-

kozvani "public charge" iz razloga, ki je nastal po njegovi pripraviti v Zedinjene države, potem ne bo deportiran. Bolj je verjetno, da bo deportiran oni, ki ima kako stalno hibo, kronično bolezni ali neozdravljivo napako, kajti smatra se, da je taká hiba obstojala še pred njegovim prihodom. Tudi se dogaja, da kjer družina ne uživa dobro imen, kjer je oči notoričen pijačec in kjer so starši zanemarili oskrbo svojih otrok, se rada izvršuje deportacija. Kdo je takaj več kot pet let po svojem zadnjem prihodu (torej ne le po prvem, marveč tudi po morebitnem povratku), se nima batimožnosti deportacije, ako postane "public charge."

Pravne ustanove so organizirane od posameznikov, ki nabirajo prispevke iz privatnih virov. V mnogih mestih se ti privatni prispevki nabirajo potom takozvanih Community Chests. Privatne pomožne agencije navadno ne delajo razlike med državljanji in inozemci. Navadno pa zahtevajo, da mora proslavic stanovati v dotedni občini nekoliko časa, dostikrat vsaj eno celo dve leti.

Izpremembe v občinski upravi. Dolžnosti članov škofjeloškega zastopa so razrešeni gg. bivši ravnatelj tovarne "Sešir" Plestenjak Franc; posestnik in trgovec v Nunski ulici Hafner Leopold; posestnik in gostilničar Martin Eržen in posestnik v Klebovški ulici Bernik Ivan. Na novo so imenovani gg. škofjeloški notar Števo Šink; kamnosek Šušteršič Ivan; mizarški podjetnik Okorn Pavel in kot stvetovalec organist Matej Josip. Preimenovanja so izpopolnila vrzel, ki je obstojala skoro leto dne v občinskem zastopu, zaradi preselitve in odstopitve zgoraj imenovanih gospodov.

Bela žena je v neposredni škofjeloški okolici utrgala pred kratkim nit življenga dvema uglednima rojakoma. V Stari Loki je preminil duhovni svetnik g. Valentin Jamnik, ki je tokom 25-letnega pastirotvanja v Sorici storil mnogo za napreddek vasi; v Bodovljah pa je premulin v visoki starosti 82 let dolgoletni cerkvenik in posestnik g. Blaž Zihrl.

Smrt priljubljenega Idrijčana. V Idriji je nedavno za večno zatisnil oči upokojeni rudniški uradnik g. Korle Harmel. Kdo ga ni poznal, ne samo v Idriji, marveč tudi v široki okolici? Blagi mož, ki je bil vedno vedrega duha, vedno šaljiv in priljubljen družabnik, je bil prav tako poznan tostran meje, kakor po Goriskem in na Krasu. Vso vnojem se je udejstoval v lokalnemu kulturnemu življenu, pomagal svoječasno pri vseh domačih prireditvah in je z zdravim humorjem zavabil staro in mlaodo. Bil je znan kot original in so ga vse visoko cenili, prav tako kakor njegovega brata, že pred leti umrlga, po vsem Goriskem znanega dekanu v Komnu g. Adolfa Harmela. Pokojni Korle, ki je bolehal že dalje časa, je dosegel nekaj nad 60 let in se bo novica o njegovi smrti prav gotovo globoko dojmila tudi vseh Idričanov, bivajočih v Ljubljani in drugod.

DOPISI.

(Nadaljevanje iz 5. strani) pozdrave, poljube in grenke solze, kar misli, kar čuti, tu vsake sanjam mati, misli jasne, svete! Kje si, mati? Kje je skrbna roka, ki nam bele je kazala ceste— Polne upe, vzore jasne, zvete in morje ljubezni za otroka?

V siromaštvu smo se v svet ločili, delali smo, v solzah krvaveli, svetli cilji so nam pobledeli, polni upi se v solzah izlili . . . Znoj in solza — delo in lepota — srečna mati, prosta si te sreče! Jaz pa romam svoja težka pota, mislim misli besire roseče . . .

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

V Jugoslaviji se zdaj vrši ljudsko štetje, ki je že pokazalo ponekod zanimive rezultate. Zanimiv je na primer slučaj Maribora, ki so ga za časa Avstrije smatrali za hudo "nemškega." Avstrijsko ljudsko štetje po občevalnem jeziku je leta 1910 izkazovalo v Mariboru izmed 27,994 prebivalcev 22,656 Nemcev in le 3,820 Slovencev. Leta 1921 so našeli v Mariboru 30,739 prebivalcev, med temi 6,512 Nemcev ali skoraj 20 odstotkov. Letošnje ljudsko štetje pa izkazuje v Mariboru 33,117 prebivalcev. Po narodnosti je od teh 30,753 Jugoslovenov, oseb z jugoslovenskim državljanstvom, ki so priznale nemščino za materinje jezik, pa je 2,002, torej 6 odstotkov. Nemcev, ki niso jugoslovenski državljanji, ampak razni uslužbenci iz drugih držav, je 639. To kaže, koliko posili nemščina je bilo za časa Avstrije po spodnještajerskih mestih in trgih.

Nedavno je nenadoma izbruhnil požar v Spodnji Kokri, ki je popolnoma uperjel Harišovo gospodarsko poslopje, ki leži nad dr. Globocnikovo viljo 700 metrov visoko v hribu. Rešili so komaj živino in nekaj obleke. Vse

ki vreden je, da ljubi ga naš dom.

On neče, da zabil bi dedov dom, navade in šege njih davne; s cvetjem pesmi raznobarni zasaja vrtec—narodno zavest. Vida Kumše.

Lea Fatur.

Le